

Boekbespreking

Boekenverzamelaars in het zonnetje

André Nuchelmans

Edwin Bloemsaat (eindred.) –
Uit de schaduw. Twintig jaar Nederlands Genootschap van Bibliofielen
– Amsterdam: De Buitenkant, 2011
– ISBN 978 94 90913 07 6 –
Prijs: € 29,50

Op 16 januari 1991 vond de onder-tekening van de oprichtingsakte van het Nederlands Genootschap van Bibliofielen (NGB) plaats. Relatief laat in vergelijking met andere Europese landen. Zo bestond de Société Royale des Bibliophiles et Iconophiles de Belgique in 2010 honderd jaar. Als reden voor deze late oprichting geeft Piet Buijnsters, lid van het NGB, in zijn *Geschiedenis van de Nederlandse Bibliofilie* (2010) dat het door particulieren verzamelen van boeken in Nederland altijd in het teken heeft gestaan van een merkwaardige paradox: 'Er wordt driftig verzameld, maar niemand wil er mee in de volle schijnwerpers staan.' Om iets verderop te concluderen: 'Nederlandse bibliofilie floreert in de schaduw.'

In de jubileumbundel van het NGB ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan treden 58 leden uit die schaduw en tonen de lezer een of meerdere boeken uit hun verzameling waaraan zij speciale waarde hechten. Het is voor het eerst dat alle meewerkende bezitters met hun volledige naam vermeld zijn. Dat is weleens anders geweest. In 1993 organiseerde het NGB een tentoonstelling, *Verzameld verlangen*, met objecten uit het bezit van de leden. In de bijbehorende catalogus werd echter geen van de eigenaren van de tentoongestelde objecten vermeld. Tien jaar later was al van een kentering sprake. Bij de eveneens door het NGB georganiseerde tentoonstelling *Reis in drukken* werd van een deel van de inzenders de volledige naam genoemd. Een ander deel wilde echter alleen zijn initialen afgedrukt zien.

Met *Uit de schaduw* zetten de Nederlandse bibliofielen een volgende stap richting openbaarheid. Al blijft het NGB een soort geheim genootschap zoals dat vooral in oude jongensboeken voorkomt.

André Nuchelmans
is redacteur van *Boekman*

Op internet is er nauwelijks iets over te vinden. De enige informatiebron is het *Jaarboek*, waar een beperkt aantal van de leden een boekje opendoet over zijn collectie. Om lid te worden, heb je de introductie nodig van iemand die al lid is. Momenteel zijn dat er 'circa 150'. (p. 9) Bovendien zijn er nog steeds bijna honderd leden die de schaduw prefereren.

Dat doet echter niets af aan *Uit de schaduw*. Het geeft met de 58 portretten en bijbehorende collectiebeschrijvingen en afbeeldingen van de verkozen boeken een mooi beeld van de Nederlandse bibliofilie. Vrouwen zijn duidelijk een minderheid binnen het genootschap en het opleidingsniveau is over het algemeen hoog. Veel van de bibliofielen zijn in hun jeugd met het virus besmet door een familielid of kennis die hun een prachtig boek cadeau deed.

Als één ding duidelijk wordt bij lezing van *Uit de schaduw*, dan is het dat geen van de geportretteerden eenzelfde verzamelgebied heeft. Al maken boeken over het maken en verzamelen van boeken deel uit van veel collecties, iedere bibliofilie heeft daarnaast zijn eigen zwaartepunt. *Uit de schaduw* zet de deur van de Nederlandse bibliofilie weer een beetje verder open en haalt de bibliofielen en hun boeken uit de boekenkasten om ze eens lekker in het zonnetje te zetten.